

عنوان مقاله:

تحلیل مفهوم خودشناسی و تبیین موانع و راه حل های آن با رویکرد به تربیت اسلامی

محل انتشار:

فصلنامه اندیشه های نوین تربیتی، دوره 15، شماره 4 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

علی ستاری - استادیار دانشگاه الزهراء، تهران، ایران

حجت الله جوانی - دانشیار دانشگاه الزهراء، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

خودشناسی به مثابه یک روش تربیتی در نگاه اول مفهومی بدیهی و روشن به نظر می رسد. اما این مفهوم با چالش هایی در معنا رو به رو است. به این معنا که با دقت در معنای خودشناسی برداشت واحدی از آن حاصل نمی شود و این می تواند از لحاظ تربیتی مشکلاتی را در عمل ایجاد کند. هدف این مقاله، تحلیل مفهوم خودشناسی به عنوان یکی از روش های اساسی در تربیت به منظور رفع چالش های معنایی و ایجاد وحدت معنایی در آن است. به این منظور از روش تحلیل مفهومی استفاده شد. نتایج نشان داد به کمک عناصر معنایی مشترک که میان تعاریف و برداشت های مختلف از خودشناسی وجود دارد، می توان به میزان قابل توجهی به رفع تناقضات معنایی این مفهوم دست یافت. بر این اساس سه نوع خودشناسی مبتنی بر ادراکات درونی فرد، مبتنی بر ادراکات بیرونی فرد و مبتنی بر ادراکات مشترک درونی و بیرونی فرد شناسایی و بر اساس سه رابطه میان من و من، من و دیگری و من و دیگر چیز از یکدیگر تفکیک شد. سپس معلوم شد که در همه انواع خودشناسی چهار عنصر اساسی فاعل شناسا، نیاز به خودشناسی، منبع رفع کننده نیاز و تعامل وجود دارد. همچنین معلوم شد که در جریان خودشناسی همواره موانعی چون تن آسایی فکری، ناتوانایی شناختی، فاصله میان باور و عمل و عادات زیسته غلط وجود دارد. با ابتدا بر عناصر، روابط و موانع یاد شده باز تعریفی از خودشناسی به عمل آمد که به نظر می آید علاوه بر شفافیت از جامعیت و مانعیت بیشتری برخوردار است. تعریف یاد شده به تسهیل و شفافیت کار تربیتی مربیان در بهره گیری از روش خودشناسی کمک خواهد کرد.

کلمات کلیدی:

خودشناسی، روش تربیتی، تحلیل مفهوم، وحدت مفهومی، معنا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1166547>

